

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS
Brüsszel
2004. június 17-18.

ELNÖKI BESZÉD, PAT COX
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

02/S-2004

Elnökségi Főigazgatóság

HU

HU

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

PAT COX ELNÖK BESZÉDE AZ EURÓPAI TANÁCSHOZ

2004. JÚNIUS 18.

BRÜSSZEL

EURÓPAI VÁLASZTÁSOK

Az Európai Tanács most első alkalommal ülésezik a június 10–13-án lezajlott európai választások óta. A hétvégén lezajlott szavazás a kontinensünkön átívelő, több nemzetet magában foglaló demokrácia eddigi legnagyobb eseménye volt Európában. Az Európai Parlament elnökeként el kell mondanom Önöknek, hogy az egyes eredményektől függetlenül a választások két okból is csalódást okoztak.

A viszonylagos alacsony részvétel – amely megegyezett a 15 tagú Unió 1999-es részvételi szintjével (49%) amellest azonban, hogy a legtöbb új tagországban nagyarányú távolmaradás volt tapasztalható (26%) – megerősíti azt, amitől legtöbben tartottunk: sok ember nehezen érzi, hogy az Európai Unió őt is érinti, valamint nem érzékeli azokat az előnyöket, amelyeket az Unió jelent mindennapi életükben.

Másodszor, az euroszeptikus – egyes esetekben az Uniót egyenesen ellenző – erők támogatottságának erősödése egy kicsi, ám jelentős kisebbség az egész európai integrációval szembeni érdektelenségétől az ellenségesség irányba történő elmozdulásának negatív tendenciáját jelzi.

A mostani választások elvesztegetett esélyt jelentenek – túl sok politikai párt koncentrált nemzeti vagy személyes kérdésekre, Európa pedig nagymértékben hiányzott az európai választásokról.

A politikai vezetés most tehát aktív részvételt kíván az európai polgárok szívéért és értelméért folytatott küzdelemben. Ellenkező esetben a negatív tendenciák felerősödnek, és az európai integráció nem halad előre. Az eredmények az Európai Parlament számára is csalódást okoztak, ám mindenképpen intő jelül kell, hogy szolgáljanak minden intézménynek. Azoknak a kormányoknak pedig, akiknek reményeink szerint a mostani hétvége után az lesz a feladatuk, hogy támogatást szerezzenek polgáraiktól az alkotmányos szerződéshez, az eredmények láttán ideje felébredniük.

Európa vezető politikusainak most az a feladatuk, hogy kiálljanak Európáért. Az Európáról alkotott elképzeléseinket pedig olyan nyelven kell védelmeznünk, amely mindenki számára érthető, és annak az Európának, amelyért kiállunk olyannak kell lennie, amelyhez közünk van. Európa nem pusztán a világtörténelem legsikeresebb példája a megbékélésre, hanem munkahelyeket, biztonságot, jobb infrastruktúrát és magasabb környezetvédelmi normákat is jelent. Európa a gazdasági növekedés, és a polgáraink számára biztosított jólét és biztonság megvalósításáról is szól. Ha összekötjük Európára vonatkozó politikai törekvéseinket és a polgáraink számára megvalósuló előnyöket, ha kiemeljük az európai vonatkozásait azoknak a kérdéseknek, amelyek az embereket foglalkoztatják – munkanélküliség, terrorizmus, bűnözés, a nyugdíjak jövője, gazdasági növekedés, és különösen az új tagországokban a mezőgazdaság –, akkor visszafordíthatjuk a kedvezőtlen tendenciát és újraéleszthetjük az Európa iránti lelkesedést, amely annyira hiányzott az elmúlt hét végén.

*

* *

A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG; A TERRORIZMUS ELLENI KÜZDELEM

Az emberek törekvéseinek megvalósítása terén, és ott, ahol Európa egyértelmű hozzáadott értékkel bír, a terrorizmus megelőzése és egy közös szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtése kiemelt elsőbbséget élvez. Éppen ezért a mai napon szeretném megismételni a Parlament által már március 11-én közzétett felhívását, amely szerint egy „második” tamperei Európai Tanács tekintse át újra az elmúlt öt év uniós politikáinak tapasztalatait – mind a hiányosságokat mind pedig az eredményeket –, és a mostani ülés lendületére építve dolgozzon ki új menetrendet, valamint egy politikailag sürgető és egyértelmű stratégiát tartalmazó középtávú programot. Ennek érdekében azzal a konkrét kéréssel fordulok Önökhöz, hogy a szektorális Tanács ne a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament háta mögött alkosson jogszabályt ezen a polgárokat igen érzékenyen érintő területen, hanem nyíltan, tényleges konzultációt és párbeszédet folytatva a parlamenti képviselőkkel.]

BŐVÍTÉS

Az előzetes következtetésekben az Elnökség helyesen kiemeli, hogy Románia és Bulgária részei annak a visszafordíthatatlan folyamatnak, amelyet az Európai Unió ötödik bővítése jelent. Az Európai Parlament nevében üdvözlöm azt a jelentős előrelépést, amelyet mindkét állam elért a csatlakozási tárgyalások során, különös tekintettel arra, hogy Bulgária esetében ezen a héten az összes tárgyalási fejezetet sikerült lezárni. A Parlament igen konkrét aggodalmának adott hangot a romániai reformfolyamat tekintetében. Amennyiben Románia nem viszi végig a reformokat, fennáll annak a kockázata, hogy az ország más irányt vesz a bővítési folyamatban.

A Parlament őszintén üdvözli a Horvátországgal folytatandó tárgyalások 2005 elején történő megkezdését. Ahogyan következtetései között Ön is említette Elnök úr, Horvátország csatlakozásának esetében a következő lépés megtétele ösztönzőleg kell hogy hasson egy új európai szemlélet kialakulásában a nyugat-balkáni térségben.

Törökországot illetően a decemberi Európai Tanács dönt majd arról, hogy kijelölésre kerül-e a csatlakozási tárgyalások megkezdésének időpontja. Az Európai Tanácsnak megfelelő segítséget nyújt majd ebben a Bizottság őszre várható jelentése. Remélem azonban, hogy szem előtt tartják Törökország folyamatos reform-erőfeszítésével, valamint a pozitív szerepével kapcsolatos elismerésünket, amelyet az ország az Annan-terv tárgyalásában és azt követően játszott. Mi a Parlamentben különösen örülünk a Szaharov-díjas Leyla Zana szabadon engedésének.

*
* *

Európai parlamenti elnöki mandátumom megkezdése óta tizenhárom alkalommal szóltam Önökhöz, a mai az utolsó felszólalásom. Ez alatt az idő alatt az Európa Parlament véleményem szerint érett és megbízható jogalkotó partnernek bizonyult a Tanács és a Bizottság mellett, és minden alkalommal a politika elsőbrendűségét hangsúlyozta.

Az elmúlt öt év során az Európai Parlament megfelelt intézményi kötelezettségeinek jogalkotói hatásköreinek hatékony és felelős gyakorlásával. Az elmúlt öt évre visszatekintve 403 sikeres együtdöntési eljárást és 86 egyeztető tárgyalást tudhatunk magunk mögött, ami 250%-kal több mint a megelőző ötéves időszakban. Csupán két javaslat nem került elfogadásra – a felvásárlási irányelv 2001-ben és a kikötői szolgáltatásokról szóló irányelv 2003-ban.

A Parlament egyértelműen nem törekedett parlamenti előjogainak teljes kihasználására. Míg az eljárások majd egyharmada gyorsított eljárás volt, amelyek elfogadása első olvasatban megtörtént, az eljárások fele második olvasatban jóváhagyásra került és befejeződött az „előzetes egyeztetési folyamatok” során. Ennek következtében az eljárások csupán egyötöde jutott el az egyeztető eljárásig. Mindez azt jelenti, hogy a Parlament és a Tanács a jogalkotás eszközeit stratégiai megközelítést alkalmazva józan ésszel, politikailag megfelelő módon használta.

Amikor Barcelonában először volt alkalmam felszólalni Önök előtt, arról beszéltem, hogy több dolognak kell megvalósulnia a polgárok javára. Mindez sehol sem egyértelműbb, mint a lisszaboni célkitűzések területén, ahol a megvalósítás hiányosságai az egész program hitelességének hiánya felé taszítanak. Örömmel jelenthetem, hogy mandátuma során a Parlament 100%-ban teljesítette a munkáját és bebizonyította, hogy kész arra, hogy sikeresen ellássa jogalkotói feladatait, valamint hogy munkáját gyorsan végezze. Az Önök és az ír elnökség együttműködésének köszönhetően a Parlament páratlan sebességgel volt képes munkáját befejezni. Nem szabad, hogy ez a lendület megtörjön.

Emlékeznek talán arra, hogy szintén Barcelonában javasoltam a „Jobb jogalkotás érdekében történő intézményközi megállapodást”, amely azóta létre is jött, és amely több különböző iránymutatás elfogadását jelentette a hatékonyabb és átláthatóbb európai jogalkotás megvalósítása érdekében. A jogalkotás minősége alapvető jelentőségű, így most alkalmaznunk is kell az általunk létrehozott megállapodást.

Először is úgy vélem, előtérbe kell helyeznünk a jogalkotási folyamat megszilárdítását és egyszerűsítését arról a parkolópályáról, amelyen már jó ideje rostokol, és biztosítani kell a szándékot és az erőforrásokat a hatalmas joganyag felülvizsgálatára. Mindhárom intézmény számára pontos menetrend mellett ki kell dolgoznunk egy közös programot, amelyben egyértelműen szerepelnek az elsődleges célok. Az jogalkotás egyszerűségére, egyértelműségére és biztos alapjaira vonatkozó deklarált céljainknak az eredményekben is meg kell jelenniük.

Másodszor, alaposan meg kell vizsgálnunk a szabályozás alternatíváit, amelyek a megállapodásban szerepelnek. Európai szintű szabályozásra természetesen szükség van, ám a szabályozásnak jobbnak és kevesebbnek kell lennie. Mindez másodlagos kérdés, amelyben intézményeink meg tudnak állapodni, ám hatása van a versenyképességre is. Semmiképpen sem szeretnénk a növekedést szükségtelen szabályokkal visszafogni, amikor megvalósítható és rugalmas alternatívák is rendelkezésre állnak.

Harmadszor, a lehető leghamarabb meg kell állapodnunk a hatásértékelésre vonatkozó közös kritériumokban és módszerekben a jogalkotási folyamatban annak érdekében, hogy megfelelőbben lehessen lemérni a foglalkoztatással, versenyképességgel és a környezettel kapcsolatos intézkedéseink költségvetési és gazdasági hatásait. Ismételten meg kell jegyezni, hogy amennyiben hiányzik a feladathoz szükséges szándék és az erőforrások, ezt a jogalkotási eredmények sínylik meg, aminek végső soron az európai polgárok látják kárát.

A közéleti politika több területén van szükség arra, hogy elmozdulás történjen a jó szándékú, dicséretre méltó nyilatkozatoktól a gyakorlati eredmények irányába. Túl sokszor vannak jelentős különbségek politikai törekvéseink és cselekvésre való képességünk, valamint politikai akaratunk között. Az alapvető kérdésekre és a megvalósításra történő összpontosítás kulcsfeladat lesz a következő Európai Bizottság és Európai Parlament számára. Mindezt nagyban megkönnyíti majd a közös európai célkitűzések egyértelmű kommunikációjára fektetett ismételt hangsúly.

A közvélemény tájékoztatásában, valamint kampányaink során mindenek előtt egy olyan Európáról kell beszélnünk, amelynek valóságos jelentése van.

Beszélnünk kell az értékek Európájáról ahelyett, hogy kizárólag az európai piacok száraz kérdéseit vagy a közös agrárpolitika finomságait feszegetjük még akkor is, ha ezek igen fontos kérdések. Beszélnünk kell az embereknek a pluralista demokráciába vetett hitükről, és arról, hogy ez az európai integráció egyik központi elemét képezi.

Létrehoztuk egy új, európai utat, és nem szabad félnünk azt markánsan képviselni a többoldalú nemzetközi szintéren sem.

Ezek az értékközpontú célok arra köteleznek minket, hogy hangsúlyozzuk az új európai összhang példáinak felkutatását és kimunkálását. Ez jelenti az új távlatot és ez jelenti az „összehangolt” Európa következő lépését. Egy szilárd értékekkel megerősített, egyértelmű érdekekre összpontosító, nagyobb cselekvési képességgel rendelkező és közös politikai akarattal és jövőképpel bíró új Európa meggyőződésem szerint képes lesz megfelelni az új évszázad világméretű kihívásainak.

A mostani Európai Tanácsnak egyetlen kulcsfeladata van: meg kell állapodnia egy jó alkotmányról, amely végre véget vet az intézményi önelemzés hosszú időszakának, ám amelyet egyrészt olyan elkötelezettség kell, hogy kísérjen, melynek célja megszerezni az emberek szükséges támogatását a ratifikáláshoz, másrészt együtt kell járnia az uniós intézmények megújulásával a választásokat követően, különös tekintettel a Bizottságra. Őszintén reméljük, hogy a mostani találkozón sikerül teljesíteniük ezt a célt, mert ez lesz a legmarkánsabb jelzés az euroszeptikusok és azok felé, akik kételkednek célunk iránti elkötelezettségünkben, ami egy olyan Európa, amely ismét jelen van – egy 25 tagú, működő Európa.